(Απομαγνητοφωνημένο Αρχείο)

Δ. ΜΠΙΜΠΙΚΟΣ: Καλησπέρα και από εμένα και ευχαριστώ για την πρόσκληση.

Θα πραγματευτούμε μια εισήγηση που αφορά στα ...(πρόβλημα ήχου)... επενδύσεων, που εφαρμόζεται στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών κανονισμών και αποτελεί εργαλείο, όχι εφεύρημα της Ελλάδας, αλλά ένα υπό δοκιμασία εργαλείο σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αυτή τη στιγμή που μιλάμε, σχεδιάζεται η νέα πολιτική της συνοχής. Ήδη δηλαδή για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Οι πληροφορίες λένε, και οι πρωτοβουλίες που ίσως βλέπουμε στα διάφορα ανταγωνιστικά προγράμματα της Ευρώπης, ότι η νέα προγραμματική περίοδος θα εστιάσει στις πόλεις και στις συνέργειες μεταξύ των πόλεων.

Το εργαλείο λοιπόν αυτό, έρχεται να μας δώσει νέα οπτική στο πώς σχεδιάζουμε την ανάπτυξη, δανειζόμενος... της πολλαπλής εγγύτητας, όπως θα δούμε, δηλαδή το πώς οι πολιτικές έχουν άμεση εφαρμογή και άμεση χρηστικότητα από τους ωφελούμενους.

Επειδή σήμερα θα μιλήσουμε για την αυτοαπασχόληση και την απασχόληση των νέων, θα πρέπει να ξέρουμε ποιο είναι το πρόβλημα στην Ελλάδα. Με πολύ χοντρούς αριθμούς, οι νέοι στην Ελλάδα μέχρι 29 ετών είναι περίπου 1.100.000. Από αυτούς εργάζονται οι 130.000 και οι 170.000 είναι εγγεγραμμένοι άνεργοι στον ΟΑΕΔ. Που σημαίνει ότι έχουν περάσει από κάποια θέση εργασίας. Αυτό τι σημαίνει; Ότι έχουμε 800.000 νέους 15 έως 29 ετών, οι οποίοι αναζητούν εργασία και δυστυχώς οι 500.000 από αυτούς, που είναι περίπου το 45%, είναι εκτός απασχόλησης, αγοράς εργασίας και εκπαίδευσης. Το ποσοστό που μόλις προανέφερε ο Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου του Βένετο, ήταν 16. Άρα μπορούμε να συγκρίνουμε το 16 με το 45 το δικό μας.

Οι νέοι αυτοί είναι εκτός προγραμμάτων και εκτός οποιασδήποτε παρέμβασης της Πολιτείας. Οι παρεμβάσεις της

Πολιτείας, είτε αφορούν ενεργητική απασχόληση, δηλαδή καθοδήγηση μέσω των μηχανισμών που υπάρχουν για να προσφύγει σε εξαρτημένη θέση απασχόλησης, είτε να στραφεί προς την επιχειρηματικότητα, δεν ακουμπάνε καθόλου περίπου 500.000 νέους. Και θα δούμε στη συνέχεια πώς ένα εργαλείο τέτοιο θα μπορέσει λίγο να αφυπνίσει την τοπική κοινωνία, γιατί περί αυτού πρόκειται, για να τους προωθήσουμε σε θέσεις απασχόλησης και κυρίως επιχειρηματικότητας, που είναι και το θέμα μας.

Θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι αυτοί οι 500.000 νέοι, το γεγονός ότι βρίσκονται εκτός της ενημέρωσης και των προγραμμάτων... της ενεργητικής ενσωμάτωσής τους εν πάση περιπτώσει στην κοινωνία, έχει κάποιο ζήτημα οικογενειακού ή προσωπικού περιβάλλοντος. Δηλαδή οι δομές προώθησης στην απασχόληση που σχεδιάζουμε, θα πρέπει να συνδεθούν με εκείνες τις δομές που σε ένα στάδιο πρωθύστερο, συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη. Διότι αν εγώ είμαι νέος και είμαι σε ένα οικογενειακό περιβάλλον όπου δεν εργάζεται κανένας γονέας μου ή οι γονείς μου είναι φτωχοί ή οι γονείς μου είναι με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο, έχω παγιδευτεί σε ένα καθεστώς φτώχειας.

Η παγίδευση αυτή δεν γίνεται με ένα άλμα προς την προώθηση στην απασχόληση, αλλά προηγείται η κοινωνική μου ένταξη. Στην κοινωνική ένταξη υπάρχουν προγράμματα στα οποία ήδη είναι συμμέτοχοι οι Δήμοι, οι εταίροι, με τα Κέντρα Κοινότητας και όλες εκείνες τις λοιπές δομές που προωθούν κάποιον από την παγίδευση της φτώχειας σε πρώτη φάση στην κοινότητα, στην κοινωνία που λέμε, και σε επόμενο στάδιο, με βελτίωση δεξιοτήτων και με άλλα κατάλληλα εργαλεία που υπάρχουν και τα έχουν πει οι συνομιλητές μου, μπορούν να με οδηγήσουν σε ένα συγκεκριμένο road map σε θέση απασχόλησης ή κυρίως σε επιχειρηματικότητα, η οποία ειρήσθω εν παρόδω, ενώ υπάρχει διαδικασία – και όλοι γνωρίζουμε – εξατομικευμένης προσέγγισης για να με προωθήσουν, ως ωφελούμενο, σε εξαρτημένη θέση εργασίας, το να με προωθήσουν στην

επιχειρηματικότητα, δεν υπάρχει δομημένη, πεπατημένη μεθοδολογία, αλλά υπάρχουν μεμονωμένα προγράμματα που βγαίνουν από διαφορετικούς φορείς και άρα εγώ που είμαι δύσκολος και ανήκω στους neats τους λεγόμενους, δεν μπορώ να παρακολουθήσω και δεν μπορώ να έχω μια ομοιογένεια και μια συνέχεια στις δυνατότητες που μου παρέχονται.

Εδώ λοιπόν άρα κρατάμε το γεγονός της δυσμενούς αφετηρίας των νέων ως προς τις επιλογές τους, είτε σε θέσεις απασχόλησης, είτε σε μια οδό προς την επιχειρηματικότητα.

Θα μιλήσουμε λοιπόν για το εργαλείο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων, που αποτελεί μία ευκαιρία για να λύσουμε αυτά τα προβλήματα.

Οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις προβλέπονται στους κανονισμούς και είναι ολοκληρωμένες υπό την έννοια ότι προωθούν την αξιοποίηση όλων των πλεονεκτημάτων μιας περιοχής, προάγουν την οικονομική, την κοινωνική και την περιβαλλοντική αναβάθμιση. Είναι χωρικές γιατί είναι εντοπισμένες σε περιοχές που συνήθως έχουν οξυμένα προβλήματα ή και ευκαιρίες, ανάλογα με το πώς κάθε χρηματοδοτικός φορέας που είναι το αντίστοιχο ΠΕΠ, έχει προσδιορίσει το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης και έχουν διάφορα προβλήματα ακόμα και πρόσβασης ή ακόμα ένα αρνητικό κοινωνικό ζήτημα στην κοινωνική συνοχή και τα λοιπά. Και προάγουν και τις επενδύσεις, δηλαδή έχουν μια συνδυασμένη εκμετάλλευση πόρων και προγραμμάτων.

Οι ΟΧΕ – για να χρησιμοποιήσουμε και αυτό το ρόλο – έχουν δύο χαρακτηριστικά. Είναι ολοκληρωμένες, όπως είπαμε και έχουν μία συγκεκριμένη, εντοπισμένη περιοχή εφαρμογής. Αυτή η περιοχή μπορεί να είναι είτε ένα αστικό κέντρο, είτε περισσότερα του ενός αστικά κέντρα ή Δήμοι, είτε να έχουν μία γραμμική εφαρμογή, Δηλαδή να είναι μία ΟΧΕ η οποία αγκαλιάζει πολλές περιοχές και έχει τη γραμμικότητα, ας πούμε, της ΟΧΕ των λιμνών της Δυτικής Μακεδονίας ή την γραμμικότητα της

τουριστικής αξιοποίησης της Θεσσαλίας ή της Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης.

Ας δούμε λίγο και πολύ γρήγορα, την ορολογία. Οι ΟΧΕ λοιπόν, που αφορούν σε χωρικές ενότητες στις οποίες εφαρμόζονται στρατηγικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και είναι αυτές στις οποίες θα εφαρμοστούν δράσεις αστικής αναζωογόνησης ας πούμε και οι ΟΧΕ που εφαρμόζονται από μόνες τους, το παράδειγμα της γραμμικότητας που είπα προηγουμένως για τον τουρισμό και για τον πολιτισμό, σε περιοχές εκτός αστικών κέντρων.

Για παράδειγμα, στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας θα εφαρμοστεί μία ΟΧΕ η οποία θα αφορά στην εξυγίανση του Ασωπού, της βιομηχανικής περιοχής τω Οινοφύτων. Άρα έχουμε πολλαπλές εικόνες από μια ΟΧΕ. Δηλαδή εντέλει οι ΟΧΕ αποτελούν χρηματοδοτικό εργαλείο με συγκεκριμένη προγραμματική και επιχειρησιακή λογική.

Όσοι ξέρουν προγράμματα και ξέρουν να διαβάζουν Επιχειρησιακά Προγράμματα, θα ξέρουν ότι στο νέο ΕΣΠΑ έχουμε τις λεγόμενες επενδυτικές προτεραιότητες.

Λοιπόν, εδώ έχουμε ένα παράδειγμα της στρατηγικής της ΟΧΕ της Δυτικής Αθήνας. Η ΟΧΕ αυτή είναι δομημένη σε άξονες προτεραιότητας, οι οποίοι άξονες προτεραιότητας ενεργοποιούν διαφορετικές επενδυτικές προτεραιότητες. Αυτό είναι πολύ σημαντικό και μας δίνει την εικόνα της πολλαπλής εγγύτητας που αναφέραμε προηγουμένως. Δηλαδή αν δεν είχαμε την ΟΧΕ και είχαμε το ΠΕΠ Αττικής, αυτό θα έκανε προσκλήσεις ανάλογα με τις επενδυτικές προτεραιότητες που βλέπετε επάνω, ένα b, ένα c και τα λοιπά.

Έτσι για να ξέρουμε τι μας γίνεται, ο άξονας 3 που αφορά στην επιχειρηματικότητα, ενεργοποιεί, όπως βλέπετε, την επενδυτική προτεραιότητα 2c που αφορά στις νέες τεχνολογίες, ταυτόχρονα την 3a που αφορά στην επιχειρηματικότητα, την 8iii και 8v που είναι ΕΚΤ, ενώ οι προηγούμενες ήταν ΕΤΠΑ, και οι οποίες αφορούν ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, δηλαδή

προώθηση στην απασχόληση και όχι στην επιχειρηματικότητα, το διευκρινίζω και η 8ν, προσαρμοστικότητα επιχειρήσεων και εργαζομένων και ταυτόχρονα ενεργοποιεί την 9ν, η οποία είναι η κοινωνική επιχειρηματικότητα.

Αυτό είναι ένα εργαλείο στα χέρια του ΑΣΔΑ, ο οποίος... Της Δυτικής Αθήνας μάλλον, όχι του ΑΣΔΑ. Ο οποίος με ταυτόχρονη ενεργοποίηση αυτών των επενδυτικών προτεραιοτήτων, μπορεί να διαμορφώσει εκείνο τον οδικό χάρτη για να μπορέσει ένας νέος ταυτόχρονα να ξεφύγει από την κοινωνική αφάνεια, δηλαδή να ξεφύγει από την παγίδευσή του σε φτώχεια και από την αντίδρασή του ίσως και την απογοήτευσή του στα προγράμματα που μπορεί να έχει αρκετές φορές συμμετάσχει και τα οποία δεν του έχουν δώσει διέξοδο, να τον κινητοποιήσει μέσω των υπαρχόντων δομών των Δήμων, οι οποίες βεβαίως θα πρέπει να στελεχωθούν με επιστήμονες που θα πρέπει να μπορούν να καθοδηγήσουν τον άνεργο ή τον neat σε αυτό το μονοπάτι και να μπορέσουν να τον στηρίξουν στην προώθησή του σε μια τέλος πάντων διάσταση επιχειρηματικότητας.

Διότι η επιχειρηματικότητα ως επιλογή, μπορεί να είναι ως αυτοαπασχολούμενος, όπου οι διέξοδοι και οι χρηματοδοτήσεις είναι λίγες, υπό την έννοια ότι τα προγράμματα πρεσβεύουν κάποιους κανόνες που λένε ότι η επιχειρηματικότητα πρέπει να σε οδηγεί στους εννιά τέλος πάντων ανταγωνιστικούς τομείς της οικονομίας, ανάμεσα στους οποίους είναι ας πούμε ο τουρισμός και θα δούμε στον άξονα 4 που αφορά δράσεις οι οποίες αναδεικνύουν την παρέμβαση στους 7 Δήμους της Δυτικής Αθήνας ως «Έξυπνης πόλης», όπου και αυτοί οι άξονες, αυτές οι δράσεις παράγουν ιδέες και προκαλούν επιχειρηματικότητα, ο πολιτιστικός προορισμός επίσης και η δημιουργική βιομηχανία, μας δίνουν τέτοιες διεξόδους, άρα το εργαλείο της ΟΧΕ μας δίνει στο τοπικό επίπεδο, δυνατότητες στοχευμένες να κινητοποιήσουμε και να καθοδηγήσουμε τους νέους.

Αυτό παρουσιάστηκε στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΕΠ Αττικής τις προηγούμενες μέρες και μας δείχνει στην Αττική,

ως παράδειγμα, πώς θα σχεδιαστούν οι παρεμβάσεις των ΟΧΕ και σε ποιες λογικές, υπό την έννοια ότι το Δ είναι η Δυτική Αθήνα που λέγαμε, το Ε είναι το παραλιακό μέτωπο, το Β είναι ο Δήμος Πειραιά, το Γ είναι οι λοιποί Δήμοι του Πειραιά και ούτω κάθε εξής.

Αυτή είναι η στρατηγική της Δυτικής Αθήνας. Με το κόκκινο τόξο βλέπουμε τις περιοχές οι οποίες έχουν δυνατότητες επιχειρηματικότητας, παρουσιάζουν εγκαταλελειμμένες βιομηχανικές ή άλλες υποδομές και οι δύο κύκλοι οι μωβ που βλέπετε, είναι τα δύο ΤΕΙ, τα οποία θα μας βοηθήσουν στη λεγόμενη σύνδεση της αγοράς εργασίας και της επιχειρηματικότητας με την εκπαίδευση και τα επιμέρους γραμμοσκιασμένα κομμάτια που βλέπετε με αρίθμηση Α, Β, Γ, Δ, και ούτω κάθε εξής, είναι οι θύλακες αρνητικών κοινωνικών φαινομένων που υπάρχουν στην περιοχή και στους οποίους εικάζουμε ότι έχουμε πάρα πολλούς neats, ούτως ώστε να συνδέσουμε τις δομές μας στην Δυτική Αθήνα, με την κινητοποίηση αυτών των νέων.

Εδώ βλέπουμε από το Δήμο Πειραιά – γιατί προσπαθούμε να έχουμε διάφορα παραδείγματα – πώς μπορεί να συνδεθεί σε τοπικό επίπεδο η «Έξυπνη πόλη» με τη νεανική επιχειρηματικότητα, μέσα από κοινωνικά δίκτυα προστασίας και ενδυνάμωσης των πολιτών και των κοινωνικών σχέσεων.

Έχει και άλλα, έχει έξυπνη διαβίωση, έχει πρόσβαση των πολιτών σε τοπικές υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, υπάρχουν δυνατότητες κοινωνικής επιχειρηματικότητας από κοινωνικούς λειτουργούς και κοινωνικούς επιστήμονες, να βοηθήσουν αυτή την προσπάθεια.

Υπάρχει η υποστήριξη νεοφυών επιχειρήσεων, που ξέρουμε ότι οι νεοφυείς επιχειρήσεις, στην κεντρική εθνική στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης, αφορούν κυρίως τεχνολογία. Εμείς σε τοπικό επίπεδο θα μπορούσαμε στις νεοφυείς επιχειρήσεις, διότι έχουμε αυτούς τους βαθμούς ελευθερίας, να εισάγουμε και άλλες δραστηριότητες.

Να κάνω μία παρένθεση εδώ, παρέλειψα να το πω προηγουμένως, ότι το εργαλείο της ΟΧΕ, που αφορά κυρίως αστικές περιοχές, συμπληρώνεται από τη γνωστή παρέμβαση LEADER για τις αγροτικές περιοχές, οι οποίες είναι μεν έξω από την εισήγησή μας, αλλά επειδή η σχέση της πόλης – υπαίθρου, κυρίως στην επαρχία, είναι λιγότερο διακριτή, προβλέπονται από τα ΠΕΠ δράσεις συναρμογής και όσμωσης αυτών των δύο προσεγγίσεων.

Να επιστρέψουμε σε αυτό που λέγαμε. Διαβάζουμε: προώθηση της απασχολησιμότητας των νέων, δράσεις απόκτησης εργασιακής εμπειρίας και ούτω κάθε εξής.

Αυτό που λέγαμε σε σχέση με το ρόλο της ΟΧΕ, είναι ότι δεν χρειάζεται να βγάλουμε μία πρόσκληση τώρα για μια δράση και μία πρόσκληση μετά από 6 μήνες για μία άλλη. Μπορούν αυτές οι προσκλήσεις να βγουν συγκροτημένα και σε ένα συνεχές, ούτως ώστε κάποιος ο οποίος θέλει να ακολουθήσει τα βήματα, να μη νοιώθει παρατημένος και προδομένος από το σύστημα.

Εδώ έχουμε ένα ζήτημα διαβούλευσης και διακυβέρνησης της ΟΧΕ, που αποτελεί την αναγκαία συνθήκη για να εγκριθεί μία ΟΧΕ. Εδώ βλέπουμε πώς έχει στηθεί και πώς πρόκειται να ενεργοποιηθεί η εταιρική σχέση της ΟΧΕ στη Δυτική Αθήνα. Δεν βάζουμε μία απλούστερη υπό την έννοια ενός Δήμου, αλλά έχουμε την διαλειτουργικότητα 8 Δήμων, όπου κινητοποιούνται οι κοινωνικοί και οι επαγγελματικοί εταίροι, ακόμα και τα τοπικά κοινωνικά δίκτυα και με την ηλεκτρονική πύλη διαβούλευσης και τις κοινωνικές δομές, επιτυγχάνεται μία συνεχής και πολλαπλή ενημέρωση στο κοινό που επιθυμούμε και χρησιμοποιώντας τα social media και τις τοπικές δομές στους λεγόμενους neats.

Αυτό που βλέπουμε μπροστά μας αυτή τη στιγμή, δεν εντάσσεται στην ΟΧΕ και θα προσπαθήσουμε να ενταχθεί. Σε αυτό το σχήμα βλέπουμε την διαδικασία της σύζευξης της προσφοράς με τη ζήτηση εργασίας. Προωθείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η λεγόμενη δημιουργία τοπικών συμπράξεων για την εκχώρηση λειτουργιών του ΟΑΕΔ, προς

τρίτους, κοινωνικούς εταίρους, για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση στην αγορά εργασίας και στην επιχειρηματικότητα.

Αυτό για εμάς είναι κάτι καινούργιο, στην Ευρώπη όμως ισχύει εδώ και πολλά χρόνια. Στη Μεγάλη Βρετανία για παράδειγμα, η αντίστοιχη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης έχει εκχωρήσει αυτές τις λειτουργίες σε ιδιώτες, γιατί εκεί η αγορά το αντέχει, έχοντας όμως εκχωρήσει μόνο την προώθηση των ευπαθών ομάδων σε θέσεις εργασίας, διότι μια Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης δεν έχει την τεχνογνωσία να έρθει σε επαφή με την ευπαθή ομάδα για να την προωθήσει ως προς την κοινωνική της ένταξη και μετά αυτό που λέγαμε, στην προώθηση, στην απασχόληση και στην επιχειρηματικότητα.

Εδώ λοιπόν είναι το μοντέλο που θα στηθεί ή στήνεται αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα και στην Δυτική Αθήνα, μέσω της ΟΧΕ, θα προωθηθεί μια πρωτοβουλία, η τοπική σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, των Δήμων, του ΟΑΕΔ, των ΚΠΑ, να αποτελέσει μία τέτοια προσπάθεια και έχοντας και το εργαλείο της ΟΧΕ με τις δομές και με την δημιουργία στο πλαίσιο της κοινωνικής καινοτομίας γραφείων απασχόλησης στον κάθε Δήμο, να έχουμε μία επιτυχημένη προσπάθεια κινητοποίησης και μόχλευσης των νέων προς την κατεύθυνση της επιχειρηματικότητας.

Με λίγα λόγια και αν θέλαμε να το δούμε και λίγο μεθοδολογικά, υπάρχει μια προσέγγιση που λέγεται SoLoMo, social, local και mobile, η οποία αφορά στην πραγματικότητα ένα εργαλείο online marketing. Αυτό το εργαλείο με τη λογική του μπορεί να μας βοηθήσει στο να κατανοήσουμε αυτή την προσέγγιση, όπου έχουμε αυτούς τους κύκλους, στο κέντρο του κύκλου με το γκρι βαθύ χρώμα είναι το τελικό αποτέλεσμα, το οποίο, όπως βλέπετε, σε σχέση με την προσπάθεια που θα κάνουμε, είναι και πολύ μικρό, ως προς την επίτευξη της προσπάθειας για την δημιουργία νέων επιχειρήσεων και στην συνέχεια της αξιολόγησης της δικής μας προσπάθειας για την βιωσιμότητα και την συνέχεια των επιχειρήσεων που

δημιουργήθηκαν, με όποιο τρόπο δημιουργήθηκαν. Είτε αυτές αφορούν Κοινωνικές Επιχειρήσεις, είτε μονάδες αυτοαπασχόλησης, είτε αφορούν συνεργατικά σχήματα cluster, ή ανθρώπων νέων, σαν άτομα, ή εταιριών που δημιούργησαν νέοι.

Νομίζω το βλέπετε, δεν χρειάζεται να σας το περιγράψω, αλλά σε κάθε περίπτωση θα είναι διαθέσιμο, υποθέτω, ηλεκτρονικά.

Σας ευχαριστώ πολύ.